Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U004590

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-11-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шелехань Олександр Володимирович
2. Shelekhan Oleksandr Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.04

Назва наукової спеціальності: Археологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-11-2016

Спеціальність за освітою: 7.030301

Місце роботи здобувача: Інститут археології

Код за ЄДРПОУ: 05417163

Місцезнаходження: 04210 м. Київ, пр-т Героїв Сталінграда,12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.234.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут археології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417163

Місцезнаходження: проспект Героїв Сталінграда, 12, м. Київ, Київ, 04210, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: 04655, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.41.91

Тема дисертації:

1. Мечі та кинджали скіфського часу Східноєвропейського Лісостепу.

2. Scythian-time Swords and Daggers of the East-Europe Forest-steppe.

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.04 - археологія. - Національний університет "Києво-Могилянська академія". - Київ, 2016. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню мечів та кинджалів з пам'яток скіфської культури у лісостеповій смузі Східної Європи. У роботі підсумовано досвід дослідження клинкової зброї скіфського часу. Здійснено критичний аналіз наукової літератури. Створено типологію мечів та кинджалів. Односічну зброю поділено на два відділи та чотири типи. Двосічні зразки поділено на сім відділів та вісімнадцять типів. Окремо виділено п'ять метричних груп. Побудовано хронологічну колонку мечів та кинджалів скіфського часу. Виділено сім хронологічних груп. Простежено динаміку змін типів клинкової зброї. Підкреслено, що вона проходила в одному ритмі зі Степом. Окреслено закономірності поширення мечів та кинджалів у Лісостепу. Розглянуто ареали безконтекстних знахідок та деталей поховального інвентарю. Запропоновано соціальну стратифікацію поховань з клинковою зброєю. Виділено чотири соціальні групи. Припускається етнічна складова соціальної структури, оскільки більшість поховань асоціюється зі скіфським компонентом. Ключові

слова: меч, кинджал, скіфський час, Східна Європа, лісостеп.

2. The PhD thesis in History, speciality 07.00.04 - archaeology. - National University of "Kyiv-Mohyla Academy". - Kyiv, 2016. Dissertation is devoted to one of the most significant category of the Scythian weapon - swords and daggers. Due to maximal mobilization of the source base, informative potentials of the blade weapon are fully shown. Large historiography heritage was summarized. Main theories dedicated to the general and particular questions of blade weapon research are critically analyzed. Numerous sources were put in order. Firstly, five metric groups were created. They show some functional and chronologically variability. Secondly, the new classification is proposed. It is based on few main principles. Single-edged and double-edged examples separated into two different classes because they are originated from the different cultures. Single-edged weapon divided on the two divisions due to the blade curving. Division of the double-edged swords and daggers is based on the characteristics of their handles. Also, their technological features were taken into account. Due to it seven divisions with eighteen types were outlined. Their sequence also demonstrates main chronological changes. Detailed chronological column for all types of swords and daggers was built. Seven maximal narrow chronology groups were defined. Each of them has length near half a century. Each type is dated due to main chronological markers - war trophies, antique imports, arrows set etc. Chronological division shown that dynamic of the swords and daggers development from Forest-Steppe passed in one rhythm with nomad's weapon. It shown, that there is no chronological or typological horizon that could be considered isolated from antiquities of the Steppe Scythia. Main regularities in the blade weapon distribution on the Forest-Steppe area were outlined. Thus, burials with blade weapon were concentrated in the strategic points. They were associated with land routes and production centers. Stray finds are fixed on the wider area. They are also related with borderlands, wilderness, steppe landscapes and floodplains. The earliest specimens on the right bank of Dnipro were detected in the densely populated regions. On the left bank of Dnipro and in the basin of Don they could appear even earlier than settlement structures. It suggests that nomads were the main distributors of the blade weapon in the Forest-steppe. Complexes with blade weapon were divided in four social groups. Only some of poor graves could be considered as farmer's burials. Another complexes distinguished by markers of Scythian burial ritual: precious trophies, some attributes of cult (stone altars, bronze mirrors, chariot's finials, wooden bowls), horses and slaves burials. Also, ceremonial weapon (inclusive with oilstones and scourges), pairs of swords, zoomorphic chapes and scaly armor (especially precious and import details) considered as nomad's indicator. Correlation of swords and daggers with other prestigious artifacts indicate high social status of thumping majority of "swordsmen". So, it could be considered that Scythians were on the high rank of the social structure among the farmer tribes. And Forest-steppe region was involved in the common military-politic structure of the Scythia. Keywords: swords, daggers, Scythian time, East Europe, Forest-steppe.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Болтрик Юрій Вікторович

2. Boltryk Iurii Victorovych

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бруяко Ігор Вікторович

2. Бруяко Ігор Вікторович

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полідович Юрій Богданович

2. Полідович Юрій Богданович

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Толочко Петро Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Толочко Петро Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.